

[Gustav Pedersen.]

have for de Varer, vi eksporterede, Penge, som vi kunde købe for i praktisk talt alle Lande. Derved blev Misæren mindre, end det i første Omgang kunde se ud til.

Da den anden Verdenskrig var forbi, regnede vi selvsagt med, at vi skulde kunne faa nogenlunde den samme Tilstand igen. Uanset at vi kun eksporterede til relativt faa Lande og ikke havde store Chancer for at faa Eksport til de oversøiske Lande i særlig stort Omfang, haabede vi paa, at vi fik Valuta, som gjorde os købedygtige i Lande, hvortil vi ikke kunde eksportere, men hvorfra vi var nødt til at importere Varer, fordi det var de eneste Lande, hvorfra vi kunde faa disse Varer. Det viste sig imidlertid, at denne Forhaabning brast. Vi kom forholdsvis kort Tid efter, at vi havde opbrugt de Reserver, der ved Krigens Afslutning stod til Raadighed, i en Situation, hvor det var meget lidt vi kunde faa af fri Valuta, og Vanskelighederne voksede i Stedet for at aftage.

Jeg ønsker gerne ved Indledningen til Behandlingen af de to Forslag, der er Hovedforslagene her, at understrege denne Kendsgerning. Vi har nemlig derigennem faaet Sikkerhed for, at vi var nødt til paa en eller anden Maade at faa tilvejebragt en ny Tilstand.

Jeg vil endvidere gerne som Indledning til Behandlingen af de foreliggende Forslag have Lov til at understrege det, der i og for sig er Udgangspunktet baade for Konventionen og Overenskomsten med De forenede Stater: at det ikke vil være muligt i tilstrækkeligt stort Omfang at gennemføre De Forenede Nationers Formaal, Frihed for den enkelte Borger, hvis der ikke foretages en økonomisk Genopbygning og tilvejebringes saadanne økonomiske Tilstande, at der er Basis for forsvarlige Samfundsforhold. Dette gælder ogsaa for vort Land, uanset at vi ikke hører til de haardest ramte. Det vil heller ikke her i Landet være muligt at faa tilfredsstillende Samfundsvilkaar, hvis ikke vi kan regne med en virkelig Forbedring af de økonomiske Forhold. Der kan i denne Forbindelse være Grund til at understrege, at netop i en Tid, hvor Udviklingen gaar i den Retning, at et stigende Flertal af Befolkningen ikke faar Mulighed for at skaffe sig en selvstændig Virksomhed, men bliver nødt til at bygge deres Tilværelse paa rene Lønarbejder- eller Funktionærvilkaar, maa det være nødvendigt, at Troen paa, at der er Mulighed for økonomisk Fremgang og for, at man ved sin Indsats kan faa bedre Vil-

kaar, vedligeholdes. Det var denne Mulighed, der truede med at forsvinde under de Tilstande, som voksede frem efter den anden Verdenskrig, og som var et Resultat af de særlige Valutaforhold, hvor det ikke engang var tilstrækkeligt at kunne eksportere meget. Vi kunde ikke være sikre paa, at vi for denne Eksport kunde faa den Valuta, vi havde meget stærkt Brug for. Derfor stod Danmark, da vi fik Tilbud om at gaa ind i det europæiske Samarbejde med amerikansk Støtte, saadan, at vi enten maatte finde os med en farlig Forlængelse af Genopbygningsarbejdet og dertil ydermere overordentlig vanskelige Forsyningsvilkaar eller gaa ind i dette Samarbejde for at organisere Genopbygningen gennem Samarbejde med de øvrige europæiske Lande; der i dette Forhold har samme Interesse som vi.

Dette Valg skulde ikke være vanskeligt at træffe. Der kan antagelig heller ikke være Tvivl om, at det Princip, der er nedlagt i den Konvention, der er Grundlaget for Samarbejdet mellem de europæiske Stater, skulde der være Enighed om i hvert Fald hos alle, der mener det alvorligt med Genopbygningsarbejdet. Derfor tror jeg heller ikke, der er Grund til at gaa særlig langt ind paa selve Konventionen, der indeholder de Principper, der skal arbejdes efter; og hvor det gaar som den røde Traad gennem det hele, at Formaalet er gennem Samvirke mellem disse Stater at udnytte alle Kræfter til en fælles Genopbygning.

Jeg vil heller ikke mene, at der skulde være særlig Anledning til at komme ind paa Enkeltheder i Forbindelse med denne Organisations Opbygning. Jeg tror, det er rigtigt, som den højtærede Udenrigsminister har sagt, at den baade er smidig og fast. Den sikrer de enkelte Landes Suverænitet, den sikrer dem mod at blive tvunget til at gaa ind i en eller anden økonomisk Forpligtelse, som ikke er forsvarlig for det paagældende Land, men den har til Gengæld ikke den outrerede Vetorets Skavanker med Risiko for, at en saadan kan standse alt Arbejde. Der er altsaa, saa vidt det er menneskeligt gør ligt, skabt en Ordning, hvor man bevarer sin Suverænitet, men uden Risiko for, at en saadan Vetoret faar det hele til at gaa i Staa.

Jeg vil da ogsaa tro, at det, der bliver Diskussion om i Forbindelse med Marshall-Planen, er den Overenskomst, der er afsluttet med Amerikas Forenede Stater. Det bliver antagelig denne Overenskomsts Bestemmelser, man vil drøfte i denne Forbindelse, og det maa ogsaa være naturligt, fordi det er deri den praktiske Udførelse af Marshall-